

4

Tenhle úvodník jsem napsala, když jsem si vzpomněla, že jsem si na Wolkrův Prostějov sbalila knížku.

Víc než o cokoli jiného šlo asi o nějaký můj zvyk ze školy, po ukončení prvního roku na bohemistice jsem si ještě nezvykla, že teď přes léto nebude nutné, abych za týden přečetla tři Mukařovské a že vlastně číst vůbec nemusím. Nepočítala jsem tedy s tím, že se k té knize (Do domu vešel stín od Ewalda Murrera) dostanu – musela bych určitě vynechat buď program, nebo socializaci, nebo své povinnosti. Když jsem tuhle růžovou knížku dnes ráno vytáhla z batohu, napadlo mě toto: Jsme v půlce festivalu. Nebo už spíš za ní. Na festivalech wolkrákovského typu si často vzpomenu na fenomén JOMO – joy of missing out, tedy radost z toho, že se něčeho neúčastníme, že nám něco uteče. (Opak FOMO - fear of missing out, strach z neúčasti.) Tenhle pocit tu moc často nezažívám, ale myslím si, že bychom se o něj měli občas snažit. Není zkrátka možné slyšet všechny recitátory, stihnout všechny rozборы, vidět všechna představení, být na všech koncertech. A tak je občas potřeba si někam „zalézt“, něco vynechat a zkusit z toho mít radost, nebo se tím alespoň netrápit. Ačkoli se zdá, že festivalový čas funguje jinak, ne vždy tomu tak je a i tady potřebujeme občas spát, občas jíst a občas jen tak být sami se sebou. Když jsem si před včerejším koncertem The Juice na pokoji do sluchátek pustila asi tak dvě písničky od Tata Bojs, napadlo mě, že to je vlastně první „ne-festivalová“ věc, co jsem tady udělala. A zdá se mi, že by si těchto smrtelnických mimoprostějovských pár minut měl najít každý, nebo se o to alespoň pokusit.

Tohle byla moje snaha o výzvu, abyste si dnes (nebo kdykoli jindy během festivalu) zkusili najít pár minut svého JOMO, věřte, že si pak program užijete o trošičku víc. Tak se vidíme na seminářích, rozbořech, koncertech a představeních! A nebo taky ne, mrk mrk.

Neúčastnila se a měla z toho radost
Alice

Výzva pro účastnictvo festivalu

Je něco, co se na festivalu povedlo, co byste vyzdvihli? Nebo naopak něco, co byste rádi vylepšili, změnili? Do 22.00 dne 20. 6. (to je dnes) nám své podněty můžete psát na redakcewp@gmail.com, případně můžete přijít přímo k nám do redakce. Určitě je předáme organizátorstvu a vybrané z nich můžeme zveřejnit. Předem děkujeme za všechny konstruktivní komentáře.

recitátoři 1. kategorie

ROZHOVORY s recitátory

Alena Šimčíková, Octave Mirbeau/Dana Melanová:
Darmo jedi

Jak se ti tvořily postavy a jak se ti s textem pracovalo?

Byla to dlouhodobá práce a ta paní (postava) mi z toho prvně vylezla jako zlá a manipulativní, ale pak jsem na krajské přehlídce WP zjistila a s pomocí porotců si uvědomila, že je vlastně spíš k věci a upřímná a ten František, že je s tím takový smířený už a neměl by proti tomu bojovat. Že oba ví, že to přijde a nejtěžší na tom bylo, že se mi ty postavy změnilly a hlavně si vytvořit osobní postoj k tomu textu.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Na základní škole, ta básnička se jmenovala Tužka, bohužel si už nevzpomenu, kdo to napsal, ale vím, že jsem postoupila do nějakého dalšího školního kola, moc jsem nechápala proč, ale od té doby se tomu věnuji. Takže tak to u mě všechno začalo.

Alexandra Uherková, Klára Vlasáková: *Róza*

Kde jsi přišla na tento text?

To bylo docela zajímavé, knížku, ze které úryvek je, jsem dostala od svojí ségry k Vánocům (ona mi často dává knížky, které bych si já úplně sama nevybrala), ale objevila jsem tam krátkou kapitulu, která mě hrozně zaujala, a to se stalo mým textem.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Ježiši... asi byly i nějaké předtím, ale první, co si teď vybavím, že jsem opravdu vědomě dělala, tak to bylo ze sbírky Čarodějnice, která se nenechala upálit a byla to taková krátká básnička, ale velmi silná.

Tamara Rosmanová, Ivan Vyskočil: *Proč se lidé bojí zajíců, čili Kudýš*

Jak jsi se dostala ke svému textu?

Čirou náhodou, byla mi doporučena knížka povídek od Ivana Vyskočila, a právě na té obálce byl zajíc, takový jednoduchý, pak když jsem to pročítala, právě ten už můj momentální text, tak jsem si říkala, že to má grády a je to vtipný a je to právě na té obálce, takže to něco znamenat musí, ne? Byl to osud.

Co pro tebe bylo na přípravě textu nejtěžší?

Uvědomit si, o čem je začátek, o čem to je. Myslím si, že i dneska jsem tam trochu váhala.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Na Smrtholce minulý rok a zpětně mi přijde, že jsem u ní měla větší jistotu.

Jak podle tebe vypadá Kudýš?
Haha, jako pitomý zajíc

Linda Křišťálová, Karel Čapek: *O pěti chlebích*

Čím tě text oslovil?

Já mám obecně velkou oblibu v Čapkovi a Apokryfy, obzvláště tenhle mi přišel i obsahově i délkově nejvhodnější.

Jak náročné pro tebe bylo tady vystupovat?

Docela dost, přijde mi, že jsem text řekla lépe na krajské přehlídce, ale tady mě mnohem víc bavilo to publikum.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Já jsem začínala recitovat někdy ve druhé třídě, takže asi něco od Žáčka, ale spíš si nevzpomenu.

Františka Zikánová, Susan Abulhawa/Jitka Jeníková:
Modrá mezi nebem a vodou

Proč jsi si vybrala text s tak aktuálním tématem a kde jsi ho našla?

Já jsme ten text vybírala letos v září a našla jsem ho v jedné z knížek, kterou jsem našla na dramataku a dlouho jsem přemýšlela, jestli si ho vybrat, když je to takové politické téma. Nakonec jsem si ho vzala hlavně proto, že hrozně souzním s tím způsobem, jakým Abulhawa píše. A rozhodně je zajímavé to říkat takhle celý rok a pracovat s tím, protože to pokaždé má trochu jiný význam v závislosti na světovém dění. Text je z knížky *Modrá mezi nebem a vodou* a je to zpověď té autorky, která se vrací zpátky do Pa-

lestiny a potkává staré známé a vzdálené příbuzné a sepisuje jejich i svoje příhody.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Byl to Zubař od Jana Buriana a já jsem ho měla hrozně ráda a recitovala jsem ho opravdu snad všude a do teď ho umím nazpaměť.

Rozálie Šiborová, Ted Kooser/Rozálie Šiborová:
Opuštěná farma

Ty sis dělala vlastní překlad textu, který jsi recitovala, řekneš nám, jak to vzniklo a proč jsi se tak rozhodla?

Já jsem ten text poprvé viděla na hodině angličtiny, kde jsme s ním nějak pracovali, a tak mě napadlo s ním zkusit pracovat i třeba na dramaťáku. A zjistila jsem tedy záhy, že není přeložený do češtiny, tak jsem se do toho pustila a udělala to sama.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Ježdaaa, jooo... bohužel už si nepamatuju název, já jsem se žádných recitačních přehlídek nikdy moc neúčastnila. A svůj první text jsem si asi i napsala sama, ale už ho bohužel nemám.

Dáváš přednost poezii nebo próze?

Poezii, pracuje se mi s tím lépe.

Lev Antoshchuk, C.S. Lewis/Veronika Volhejnová: *Letopisy Narnie: Lev, čarodějnice a skříň*

Jak náročné pro tebe bylo zde vystupovat?

Bylo to docela náročné, hlavně

psychicky, protože jsem tady poprvé a nikdy jsem nerecitoval před takovým počtem lidí.

Jak dlouho jsi na textu pracovala?

Na tomto textu jsem pracoval od září.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracoval?

Byl to Ježek od Emanuela Frinty.

Jakub Hak, Ivan Vyskočil: *Ed Martinec vypovídá*

Znal jsi autora svého textu dříve?

Ne, před tím, než jsem narazil na tenhle text, tak jsem Vyskočila neznal.

Jak náročné pro tebe bylo zde vystupovat?

Celkem dost popravdě. Ta nervozita se dostavila, když jsem tady seděl a pozoroval i ty ostatní. Bylo to vcelku těžké.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracoval?

No... asi to byl text, na který si nevzpomenu, jak se jmenoval, ale do teď vím, jak zněl. A to to není tak dávno, asi mám blbou paměť.

Štěpán Kovář, Patrick Ryan/František Vrba: *úryvek z knihy Jak jsem vyhrál válku*
Doprovod: já tohle odnesu do auta, ty odpovídej

Recitoval jsi někdy už nějaký podobný text?

No, tomuhle podobný asi úplně ne.

Jak dlouho jsi na textu pracovala?

Vlastně od začátku školního roku, ale intenzivně tak od ledna.

Jak náročné pro tebe bylo zde vystupovat?

Je tady super atmosféra, takže ani tolik ne, ale samozřejmě jsem byl nervózní.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracoval?

To si asi nevzpomenu, to už je strašně dlouho.

Mia Gabryšová, Ivan Vyskočil: *Malý Alenáš*

Čím tě zaujal zrovna Vyskočil? Protože letos je to velmi populární autor na přednes.

Já jsem se s Vyskočilem seznámila hodně na random. U nás v Liberci jsou to docela oblíbené texty, takže jich znám opravdu hodně a jsou to zábavné texty. A k tomuhle jsem se dostala vlastně omylem, díky mojí lektorce, a Malý Alenáš mi prostě hodně sednul.

Jaký byl tvůj první text, se kterým jsi pracovala?

Já jsem hrozně dlouho teď nerecitovala, asi někdy na základní škole... co jsem recitovala? Ehm... nějakýho... asi si nevzpomenu. Spíš dělám divadla poezie.

A na první divadelní roličku?

No, roličku, úplně naše první představení na dramaťáku se jmenovalo Vánoční dárek a bylo to takové to ve stylu: „No, já jsem strom, no já jsem dáreček.“

Kláriňa a Vojta T.

ROZBORY *recitátorů*

Alena Šimčíková, Octave
Mirbeau - *Darmo jedi*

Text porotu velice zaujal. Krácení nebylo vůbec znát, protože se povedlo celek tak jasně ukončit. Recitátorka ho vystavěla s názorem a dost přesnou představou, ale přesto nevynikl klíč. Byla motivace postav lakota? Postava ženy byla trochu placatá a ani mužská postava z textu nevyplývá jasně. Pro posluchače by bylo snazší vědět přesně, jaký k nim mají mít vztah. Podání recitátorky bylo strašně zajímavé a nutilo porotu spolupracovat na vývoji příběhu. Konec sice moc hezky vyzněl, ale prý se celku povedlo položit až moc otázek, které nedokázal zodpovědět. Porotkyni zaujal hluboko posazený hlas recitátorky při výkonu. Až na drobnosti, jako oddělování předložek, porota zásadní prohřešek nenašla. Nejvíc přemýšlela nad klíčem a kde má hranice sobeckost.

(porotkyně VB)

Natálie Tučková, Lucie
Faulerová - *Smrtholka*

RŠ: Pro mě to byl jeden z nejvýraznějších výkonů, jak dramaturgicky, tak i díky prostředkům, kterých jsi využila. Účelně pracuješ s výrazovými prostředky a tvá koncentrovatost ti umožnila udržet kompaktní tvar. Velice intenzivně kontaktuješ diváka a jde z tebe velká energie. Pěkně jsi pracovala i s dechem. Kolegové vůbec nechytli, že tento úsek textu, je vlastně prolog, kde se objevují různé motivy, které jsou pak rozvinuty v celém

knižním příběhu. Pro ty, kteří nemají pozadí v přečtení knihy, to může být matoucí, takže pro ně ten začátek spadne a strašně dlouho trvá, než se chytí a ukotví v příběhu. Ona vlastně sedí v tom vlaku a rytmus, propojovací nit, tomu dodává ten refrén – Tadam, tadam. Spor poroty byl v tom, že jsi refrén dělala tak, že jsi se ho pokoušela udělat pokaždé jinak a přišla myšlenka, zda to neruší ten rytmus, protože to je rytmus těch kol, že kdyby se refrén udržel v monotónnosti jízdy vlaku, mohl by lépe fungovat vzhledem k velké roztržitosti všeho ostatního. V jedné části byla tvoje výpověď dosti rozsekaná, nejsem si jist, zda to bylo záměrem, ale mě to zaujalo a ptal jsem se proč, protože popsalu to navazuje silný vizuální pocit. Tu tečku je tam potřeba udělat, ale technicky by se v tomto momentu dalo pracovat na lepším provázání.

Tamara Rosmanová,

Ivan Vyskočil: *Proč se lidé bojí zajíců, čili Kudýš*

LV: Pro mě to bylo svým způsobem docela příjemným překvapením, bylo příjemné, že neděláš vtipy za každou cenu. Vyprávíš s nadhledem a víš, kde jsi v tom textu, orientuješ se v něm. Přesto by se dalo si s tím textem hrát v těch detailech, nějakými pauzami. Dej čas divákům, aby jim mohly v hlavě ty situace doznívat, na což si tam tvoříš prostor tím jemnějším vypravováním. Možná ten text není jen komická historka, je v tom nějaká metafora.

Nechtěly jsme na to tlačit, ale hodně jsme to s paní učitelkou řešily.

Erven Stasiek-Orszulik

- J. Thurber - *Mírumilovný lemur*

JK: Měl jsem pocit, že vím, co se mi tím snažíte říct. Bylo to sympatické a nějak se mě to dotklo. Textová koláž mi přijde velmi funkční, jako taková bajka. Ale táhnete to přes jednu myšlenku a možná by stálo za to se taky podívat na druhou stranu barikády. Ještě by se to mohlo celé víc prokreslit, kdybyste se víc zaměřil na pohled toho lemura a vystoupil z postavy vypravěče.

Františka Zikánová, Susan

Abulhawa - *Modrá mezi nebem a vodou*

Recitátorka podala velice přesvědčivý a jasný názor v textu o Palestině. Porotu potěšilo, že viděli její vnitřní obrazovost a upřímné nasazení. Kladli si však otázku nad tím, jakým způsobem je text skládaný. Citát nastoluje téma, poté přichází věcné informace a dále příběh 12 letého kluka. Situace s chlapcem fungují, ale faktickým informacím na začátku by slušela větší věcnost. Divák se lépe zorientuje a budou uvěřitelnější. Příběh chlapce měl názor, obrazovost a emoce. Na některé porotce byl prý moc plakátový, ale podle Bezdíčkové není názor na téma důležitý. Zásadní je, že recitátorka to myslela doopravdy a bylo to poznat. Jen by si měla v některých pasážích dávat pozor

na srozumitelnost a hlasitost. Dalo by se více pracovat také se jmény. Další drobnost bylo občasně polykání konců slov.

(porotkyně VB)

Jakub Hak, Ivan Vyskočil:

Ed Martinec vypovídá

LV: Jak si ho, toho Eda, představuješ?

Je vychytralý, ví že lže a že musí. Zároveň je potom do-tlačen možná sám sebou, aby řekl, jak to doopravdy bylo.

LV: Působíš velmi kultivovaně, jen ne jako Martinec. Překvapilo mě, že jsi si vzal něco, s čím se musíš poprat a není ti úplně vlastní. Jádro celého problému je, jak postavu uchopit a vyprávět. Mělo by to mít vývoj, aby divák zažil tu proměnu vnímání celé věci a ty jedeš strašně smutně už od samého začátku. Úplně k tomu neseď ta vnější upjatost, je tam nějaká drzost v tom jazyku, která nepasuje s tvým chladným odstupem. Ztrácí se tam kouzlo upřímnosti a nějaké proměny. Možná, že by to takhle šlo udělat, kdyby to ale bylo jen vyprávění záznamu z toho jednání, ale je to jen spekulace. Něco tam trochu schází, aby to pro diváka byl zážitek a zasahoval ho.

Radek Neuwirt

- Miroslav Švandrlík - *Imitátor*

GZS: Je jasné, že jsi vypravěč. Jsi hodně vtipný v tom, jak si sám pro sebe potřebuješ ten text něčím oživit - ty si vymyslíš uvozovací věty po svém. Co bych potřebovala je víc čist toho Koněru - je uražený, zraněný, ovládá ho touha nebo momentální nápad nebo je psychopat, co si ten čin chystá? Oblek, který jsi zvolil, nese znakovost psychopata, co se

vystrojil na tu událost (tím se mi do pozadí dostal spalovač mrtvol). Přála jsem si větší vyrysování v pocitu, že bolest ze ztráty syna ho dostala do toho stavu, ve kterém někoho odstraní a je z něj ten vrah, co to tak myslí. Tempo, které jsi nasadil nebylo výhodné, ten text je dlouhý a vydrželo to v takové melancholii. Víc pestrosti v dialozích a některé mohou být rychlé, pustit do toho více energie a dál si spřádat plány pana Kotěry. Máš cit pro to, jakou to má dikci a co si postavy povídají, ještě to dostat i do těla a do tempa. Díky.

Mariana Hegerová

- Miron Bialoszewski

- *Krátkostičky života*

Ta báseň je taková nonsensová, takže jsem se snažila si s tím hrát, aby to nebylo jen to, že přeříkávám básničku. Chtěla jsem, aby to bylo zajímavější a hledala jsem v tom nějakou zvukomalbu.

JH: Já myslím, že ta hra k tomu patří a že to k ní svádí. Bylo vidět, že jste se zamýšleli nad tím, aby to bylo pestré. Na druhou stranu pro mě nonsensová hra probíhala čistě zvenku a po chvíli jsem se přestával bavit. Bylo mi jasné, že jste to takhle měli připravené, ale neviděl jsem v tom logický smysl. A další věc, která mi z toho vylezla: mohla jste se víc odrazit od těch krátkostiček. Mluvili jsme s někým, kdo před sebou neměl text a ten si myslel, že je to jedna báseň.

Štěpán Kovář, Patrick Ryan

- *Úryvek z knihy Jak jsem*

vyhrál válku

Podle porotkyně recitátorovi text skvěle sedl a spolu s kos-

týmem mu pomohl působit přesvědčivě. Dařilo se mu přirozeně předkládat přímou řeč. Až na moment "ponožky tenoučky jako pavučinky" zvládal skvěle oddělovat postavy. Zásadní otázka vyvstala u komentářů vypravěče. Působí totiž monotónně a rozkouskovaně. Nesouzní to s jinak pevnou přímou řečí, která paradoxně bývá problematictější. Pomohlo by najít si polohu, ve které i komentář bude součástí textu. Ač je text velice vtipný, prospěla by mu i větší gradce. Té svědčily uvědomělé škrty na konci. Moment, kdy postavy přizvou vypravěče do konfliktu, by snesl větší míru "aha efektu". Tedy to, že nejdříve postavu musí myšlenka vůbec napadnout. Na závěr položila Bezdíčková otázku, jestli jí má být vypravěče na konci líto, nebo jestli jí to má přijít vtipné. Recitátor to vnímá tak, že vypravěčova jediná útěcha je to, že ho alespoň nemůžou pokousat. Porotkyně i recitátor se shodli, že by šlo vzít emoci postavy z konce a vložit ji i do začátku. To by mohlo pomoci s monotónností.

(porotkyně VB)

Ida Klímová, Franz Kafka:

Společenství

LV: Já jsem neporozuměl, co je důvodem, proč to říkáš. Je to jenom nahlas přečtený text, není interpretovaný. Není pro diváka jasný cíl, proč to chceš sdělit. U Kafky často lidé hledají nějaký hlubší význam, ale někdy jsou to jen grotesky. To není špatně, ale musíš to interpretovat jako grotesku, a pak se může bavit i divák.

Daniela Losová - J. Thurber - *Mírumilovný lemur*

JK: Já jsem přemýšlel nad tím, jak moc jste byla nervózní. Zdálo se mi, že nejsem s vámi úplně ve spojení. Je to asi taky o tom se otrkat a chtělo by to se stát tou lidovou vypravěčkou. Takhle mi zůstáváte tak jako za sklem. Dál mi přišlo, že ten text jde hodně napřímo. Vy říkáte, že necháváte konec na interpretaci diváka, jenže v nějaké fázi si člověk musí říct, co tím chce říct. Potřeboval bych návod, co to pro vás vlastně je, nebo si teda vytvořit opravdový odstup, aby to fungovalo dle vašeho záměru.

Lev Antoshchuk,

C.S.Lewis - *Letopisy Narnie:*

Lev, Čarodějnice a skříň

GZS: Začnu tím, že je to mimořádně dobře vybraná ukázka a ohromný objev pro mě samotnou (knihu jsem nečetla s takovým zalíbením a teď si ji asi přečtu znovu). Text nese symboliku válečné doby z říše snů, navíc v konotaci s biblickým příběhem, je to silná paralela toho, co se aktuálně děje. Do toho přichází úžasný Aslan, jde do úkolu a musí se k němu postavit. A ty ses k němu taky postavil, přišel lev a Lev. Byl jsi plně koncentrovaný a soustředěný na to, co chceš sdělit, nešidíš myšlenku a zvolil jsi výrazové prostředky jemné, cudné a pro mě přesné. Možná jsi do toho někde malinko "šlápnu" a někomu by to mohlo přijít moc. A otázka, kterou jsme se zabývali, zda tvé oblečení byl kostým (nebyl), ta rozdvojenost a použité barvy košile nesou určitou znakovost, ta ale není úplně šťastná. Byl jsi ve svém vyprávění autentický a naděje v závěru zazněla krásně. Měl

bys jít dál a říkat tenhle text s tou pravdivostí, která v tom je. Nejvíc bych ti přála, abys neměl důvod to říkat. Děkuji.

Linda Křišťálová – Karel

Čapek – *O pěti chleběch*

RŠ: Já začnu jednou z výtek, ty jsi nastoupila na Čapkův text se strašně malou energií, už tím nástupem předznamenáš celý ten text. Ty jsi podala velice intimní a do sebe utajený výkon, ale tohle ztišení ti nemůže vykreslit tu figuru, takže vývoj postavy pro posluchače nemůže výrazně gradovat. Pokud se ti podaří otevřít ten začátek, tak se to celé bude lépe formovat a budeš mít mnohem lepší podloží pro interpretaci. Co bylo velmi silné, byly pasáže, kdy jsi pracovala s jemnými změnami významů. Pokud bys ještě více vystoupila energií k posluchačům, tak by to dolehlo dále, než jen ke mě v první řadě. Mě na tomto textu baví to, že oproti jiným textům Karla Čapka se tento nevrací k takovému tomu hodňákovství, něčemu pěknému, lidskému smíření. Tady to graduje jinak. Právě toto poskytuje skvělé možnosti pro interpreta. Vlastně to vyvrcholí něčím, co je strašný a to dává příležitost, jak pracovat s tou postavou, její prokreslení a gradace. Přestože jsi v průběhu postavu dobře budovala, bohužel jsi to uzavřela tak, že ten konec vyprchal. V momentě, kdy se objevuje jiná jazyková rovina, tak jsem nepochyboval, že víš, co říkáš a že tomu rozumíš, ale je tam prostor si s tím více vyhrát.

Mia Gabryšová, Ivan Vyskočil

- *úryvek z knihy Malý Alenáš*

Na výkonu byl oceněn hezký kontakt s divákem a milá ener-

gie. Porotkyně pochválila podobu textu, která oproti středěční verzi byla lépe uzavřená. Snad jen konec by šel zkrátit o poslední větu. Moc hezké momenty nastávaly při tázání diváků. Moucha pěkně fungovala, není přehrávaná. Přestože recitátorka držela úroveň hry mimo pitvoření, ocenila by porota větší hravost jazyka. Jako příklad uvedla hru se slovy s věží a svěží. Řešením by mohlo být více času na zpracování pro diváky, které by navíc prohloubilo emoci objevování významů ze strany recitátorky. U variací nikdo a někdo by to chtělo trochu větší důslednost, aby vyzněly významy přesně.

(porotkyně VB)

Ema Svobodová,

Šárka Smazalová: *Znovu,*

Vitání, Vábení

LV: V těch textech je vidět nějaký problém, který ji dohnal k sebevraždě, ale to jsem tam od tebe neslyšel.

Já jsem si to spíš interpretovala podle sebe.

LV: To je naprosto v pořádku, ale nemůžeš si s tím textem dělat, co chceš. Já vlastně nevím, jakou máš výbavu svých reálných zkušeností, aby to bylo autentické. Ona (autorka) v těch textech řeší nějaké rozpadlé vztahy. Dominantní motiv je samota, je to nefungující vztah.

No to jsem tam viděla.

LV: Já jsem to tam neslyšel. Když mi to třetí (část textu) říkáš v prosluněném tvaru, tak se mi potom pere, co ty mi říkáš s tím smutkem těch slov. Nemůžu s veršem zacházet jako s prózou.

Alexandra Uherková,

Klára Vlasáková - *Róza*

GZS: Vybrala sis text, který bych při čtení asi odložila, ale ty jsi nabídla mapu výtky tohohle světa a toho, jestli do něj přivést dítě. Zajímá mě tvoje starost o Rózu v té komplikované situaci, funguje mi Saša versus vyprávěč versus Róza a tvůj věk pomohl tomu převedení do intence generační zpovědi. Myslím, že by pomohlo nejít do toho tak vážně hned na začátku, vzít to odlehčeněji by bylo působivější výpovědí holky tvého věku rozhořčené na tento svět. Na konci jsem cítila malý tvůj vztah k té Róze – tam si tomu zkoušela technicky pomoci a to úplně

neprospělo, působilo to spíše jako pravdy, které jsi nám přišla poradit. Sdělení by bylo silnější v té odlehčenosti - jsem tu, holka v téhle době a v tom, co se kolem tebe děje. Líbí se mi tóny tvé bezprostřednosti, těmi jsi mě chytla, abych s tebou šla od začátku do konce. Děkuji za tvůj výkon.

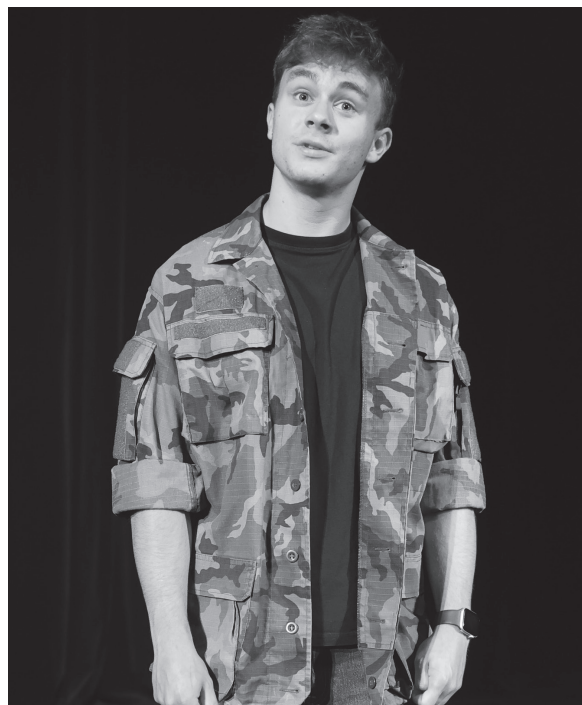
Adam Havránek - Ernst Jandl

- *Básně k nepotřebě*

JH: Mně přijde zábavné, že uděláte přesně to, co řeknete, že by nikdo neměl dělat. Ale možná by to chtělo víc sebeironie, víc to ještě prodat. Potom ta druhá báseň je v závěru neukončená, což je hrozně

komplikované, abyste se v tom udržel, protože pak nemáte, od čeho se odrazit. Ta druhá a třetí báseň mi přijdou hrozně stejné. Má to rytmickou podobnost a začalo mě to vlastně trochu nudit. Hodilo by se tam nějaké větší rozehraní. Ta poslední báseň je skvěle vybraná jako výrazná tečka, ale stejně jsem se v tom ztratil.

vysvětlivky použitých zkratk
Vladimíra Bezdíčková (VB), Li-
bor Vacek (LV), Gabriela Zele-
ná Sittová (GZS), Josef Kač-
marčík (JK), Radim Šíp (RŠ)
zapsali L+D+H+Z+V

CO VYŠLO Z ROZBORŮ RECITACÍ 1. KATEGORIE A MŮŽE POSLOUŽIT VŠEM?

V rozborech s porotci zazněla i doporučení obecné povahy, která mohou recitátorům pomoci při práci s textem k interpretaci, ale nemají povahu vyčerpávající rady. Zaznamenali jsme je u RŠ, LV a GZS.

Hledejte v textu smysl a zkuste v něm najít víc rovin.

Položte si otázku: dovoluje mi to, jak je text napsán sdělit co chci já? Co mě skutečně zaujalo? Co za interpretační možnosti mi text nabízí? Má text nějaký hlubší smysl?

Zvažte i volbu toho, co máte na sobě, jestli oblečení souzní s vaší osobností, s textem nebo ho záměrně a promyšleně volíte tak, aby sloužilo jako kostýmní znak, který může hrát velkou roli ve vyznění interpretace (i nechtěnou).

“Nakrájejte” si text na celky a rozčleňte si ho na fáze (klamavá, nejrychlejší, nejpomalejší,

nejzlobivější, nejzáhadnější atd.). Vědomé rozčlenění textu je výhodné pro práci s temporytmem a poslouží k tomu, aby při interpretaci nebylo tempo stejné od začátku až do konce. Rozčlenění slouží i k uvědomění si myšlenkových celků textu, lepší orientaci v něm a ve vytváření představ o tom, co se tam děje.

Co když při práci s textem představa situace nepřichází? Zkuste si promítnout to, co znáte, namodelovat si, jak jste se s tím setkali - př. v textu spousta lidí - kde jste byli a bylo tam tolik lidí, co to bylo za situaci, jak jste se cítili, jak to vypadalo apod. Pokládejte si tyhle otázky po svém, ale směrem k textu, aby ho prokreslily a mohl vám vzniknout vztah vypravěče k situaci, kterou popisuje.

Co udělat, aby člověk nezatuhnul při interpretaci už na začátku (řešilo se ve vztahu k tomu, že některé recitátory překvapily odlišné, případně žádné reakce od publika v Prostějově). Najděte si “brzdíčky v textu” - místa, kde je

možné zastavit a dovolit si pauzu - přítomně v upřímnosti - a nechat představy, dojít, chytit vlnu a jet dál.

Co s tím, když je pusa rychlejší než hlava a představy nedobíhají? Zastavit, být v přítomnosti a dát si tak prostor vrátit se do textu.

Najděte si před interpretací “ladičky na text” (aktivace před vystoupením - dřep, poskočení za šálou...) a “ladičky na prostor” (čas zabydlení se na jevišti). Neskočte rovnou “do toho”. Je dobré oddělit autora od názvu - to je vypravěčův part, který si zaslouží pauzu. Nechte už v téhle chvíli posluchače “ochutnat o čem to bude”, tady se otevírá komunikace a příležitost chytit si publikum než začnete vyprávět.

Leč

Od cesty do pekárny k magickému realismu

„Budeme psát román, jo?“ „Pohoda.“ Tohle jsou první slova, která slyším na semináři **Workshop tvůrčího psaní pro pokročilé** u Reného Neku-dy. Začíná se rozcvičkou – píšou se slova, která začínají a končí na stejné písmeno. Z mnoha zmíněných vybírám: okolo, arabština, obinadlo, kakánek, kolegáček. Následně dostáváme papírky a úkol: popište svou téměř každodenní cestu někam, na každý papírek napište jeden úkon. Zapojuju se taky a při psaní vzpomínám na včerejší návštěvu dílny Na hraně ticha, kterou slyším z vedlejší místnosti. Poté, co jsme někam došli, René vysvětluje tři pravidla pro to, abychom příběh udělali zajímavějším: přidat, upravit nebo přepsat. Mluví o nástroji, který nám v tomhle pomůže: fantazii – „co kdybych v pekařství dvakrát lusknul, třikrát mrknul a místo chleba dostal kouzelnickou hůlku?“ I fantazie má ale své mantinely, které příběh drží v mezích uvěřitelnosti. Jedním z nich je žánr – to, co čtenář od příběhu očekává. Přemýšlíme nad tím, co bychom na našem příběhu museli změnit, kdyby se mělo jednat o western, červenou knihovnu, pohádku. Svůj příběh si pak každý zasazujeme do určitého žánru, měníme jej podle žánrových očekávání. Naše každodenní cesta se tak stává fantasy, magickým realismem, post-apokalyptickým příběhem nebo hororem. Další mantinel tvoří kompozice – pořadí scén v příběhu. Snažíme se tedy naše příběhy přeskládat tak, aby byly napínavější, dynamičtější. Bavíme se o konci příběhu, uzavřenosti. Máme odstranit poslední tři lístečky – pokud se něco změní, je to dobře, pokud vyznění zůstává stejné, v příběhu je něco špatně. Po krátké pauze René oznamuje, že nás čekají ještě čtyři kroky. Prvním z nich je chronotop – v jakém světě nebo prostředí se náš příběh odehrává. Přes smyslové vjemy popisujeme náš časoprostor, zkoušíme jej blíže definovat. René zmiňuje, že literatura jako taková jsou jen papír a písmenka, naším úkolem jako autorstva je předat náš svět skrze všech pět smyslů. Čich: jako když táhne z opilého člověka; sluch: podpatky na chodníku, rytmus:

tuptuptuptuptup (krátká sukně); chuť: usrkávám kafe – je to to kafe, které mám ráda, má vysokou aciditu; zrak: můj bratr, který zrovna vypadá jako stín; hmat: odpadky v odpadkovém pytlí – sáčky, obaly – je to plastový odpad, ten měkčí. Dál přemýšlíme nad tím, kdo je v našem příběhu hrdina, kdo antihrdina, jaká je jejich motivace. Zkoumám, jak se kdo v mém příběhu chová a proč, opět přepisuju, škrtnu, přehazuju pořadí. Předposlední krok! Hledisko – úhel pohledu, z něž příběh předáváme. Přemýšlím, jak by se můj příběh změnil, kdyby jej vyprávělo ztracené vejce, které hlavní postava snědla. Docházím (překvapivě) k závěru, že moc ne. A nakonec superdůležitý poslední krok: René říká, že na stupnici od 1 do 10 je to 11: revize. U každého lístku si máme položit otázku, proč v příběhu je. Nemáme-li odpověď, je třeba tuhle část příběhu buď vyhodit, nebo jí důvod dodat. A jsme u konce: z 15 minut našeho života se staly úplně jiné příběhy. Se třemi dalšími frekventanty si ještě převyprávíme naše příběhy: sešla se rom-com groteska, psychologický horor i fantasy. Po odchodu ještě dlouho přemýšlím nad tím, jak každý jednotlivý krok kompletně změnil můj příběh. Z cesty z bytu do Z-boxu se mi stalo vyprávění o dívce, která se ztrácí pokaždé, co sní ztracená vejce. Účastnictvo semináře se ale pod precizním vedením určitě neztratí.

Román (a tuto reportáž) se dnes snažila psát
Alice

Backpfeifengesicht

Hezká choreografie.

Mám problém si to spojit.

Jsem trošku zmatená.

Mně se líbila ta muzika.

Holky to měly úplně úžasné. Hodně se mi líbila ta choreografie, jelikož jsem dlouhou dobu tančil. Bylo to hezké a já si myslím, že i to téma bylo docela dotýkající se.

Plný energie.

Já se teď cítím úplně umytej, mám rád, takový pohybový věci, kdy nepochopíš, o čem to je, ale hezky se na to kouká.

Mně se strašně líbily ty pointy mezi těmi pohyby, takové to s těmi autobusy bylo skvělé.

Já jsem to představení už viděla docela delší dobu zpátky. Překvapilo mě, že se tam toho moc nezměnilo, že se tam přidal snad jenom ten obvaz.

Já si myslím, že je hrozně moc málo vystoupení, kde je určité pracování s hudbou. Jsem rád, že se to zde v Prostějově ukázalo a že to soubor udělal ve správném provedení.

Bylo to super.

Já musím ocenit hudbu, že byla zakomponovaná, to je takový můj největší pocit z toho.

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Když člověk prožívá nějakou náročnou životní situaci, tak je důležité si projít určitým cyklem emocí. A není možné nějakou fází přeskočit, říct si, že jste s tím vyrovnání a hodit to za hlavu.

A můžu se zeptat na váš tvůrčí proces?

Soubor: My jsme začali na vernisáži Kurta Gebauera, kde jsme si vybírali básně z knížky *Zatracený chlapi*. A tenhle rok jsme z toho začali dělat inscenaci. Původně to mělo trochu jinou strukturu, ale na nahlížení v Bechyni jsme k tomu dostali zpětnou vazbu a to nám pomohlo představení dotáhnout.

Jakou strukturu to tedy mělo původně?

Soubor: Konec byl jiný, mnohem víc konkrétní, ale nebyli jsme si jistí, jestli nám to jde úplně dohromady, protože zbytek představení je hodně pohybově abstraktní. Takže jsme k

tomu konci přidali nějaké prvky, abychom to sjednotili.

Která část představení je vaše nejoblíbenější?

Soubor: Za mě asi to, jak říkáme, když se spleteš, nemůžeš zpátky. Je to takové nejdynamičtější a nejenergičtější. / Za mě teda záleží, jestli je teplo nebo zima. Ono když je v sále horko, tak se tam nedá moc dýchat. Když je klimatizace, tak je tahle taky moje oblíbená.

Mimochodem, z čeho vaše pohyby vycházely?

Soubor: My jsme si dělali takovou mapu života, kterou jsme si kreslili na papír. Pak jsme to začali převádět z papíru do našeho těla. Veškerý ten pohyb je náš a vychází z nás. Z každého.

Já mám teď konkrétní otázku na jednoho z vás. Jak se ti jako klukovi hraje v jinak čistě holčičím souboru?

Soubor: Popravdě s tím nemám žádný problém. Já jsem zvyklý být jenom v kolektivu samých

žen, hlavně jsem jediný kluk v rodině. A jsem s tím prostě komfortní, pokud jsou ony komfortní se mnou. Myslím, že to napojení máme všichni stejné a gender v tom nehraje žádnou roli.

A co znamená česky Backpfeifungsgesicht?

Soubor: Tvář vhodná facky. To, že bys prostě vlepil někomu. *Následovala názorná ukázka, která naštěstí nebyla mířená na mě a nebyla dokonána.*

Jaký byl první text, na kterém jste pracovali?

Soubor: V tomhle složení - *Zatracený chlapi*.

Vojta

recenze

Slova se ztratila v hudbě, sdělení se ztratilo v pohybu.

Soubor základní umělecké školy Pardubice Polabiny přivezl inscenaci s autorským názvem Backpfeifengesicht. Soubor vycházel z textů anglické básnířky Wendy Cope - konkrétně z výboru jejích básní nazvaném v češtině Ztracený chlapi.

Backpfeifengesicht znamená doslova „tvář, která si zaslouží pěstí“ nebo „tvář, kterou máte chuť uhodit“. Jde o slangový výraz popisující obličej, který je natolik protivný, otravný nebo provokativní, že vyvolává nutkání ho „praštit“ nebo „plácnout“.

Název inscenace by nás měl navést k zamýšlenému sdělení, pro který se soubor rozhodl. Básně autorky jsou převážně sebe/ironické a o ambivalentním vztahu dvou partnerů - chcete-li - jako soubor - obecně o vztazích mezi “obecnými” ženami a “obecnými” muži mohou vypovídat.

Bohužel prostředky, které soubor zvolil, sdělení, které by došlo až k nám divákům, nepomohly.

Viděli jsme postavy, které se výrazně, zřejmě i výrazově, ale ne čitelně pohybovaly po jevišti. To, co čitelné bylo, jsem četla jako konstatování toho, že vztah se pohybuje na platformě jakéhosi ne/dobrovolného přijímání a později osvobození se od vzájemné manipulace. Texty, které měly zaznít, přehlušila hlasitá hudba. Ty, které slyšet byly, interpretovali herci jako závažné až depresivní. V tomto bodě se podle mě soubor s původním textem opravdu minul. Škoda.

Renata Vordová

Wendy Cope

Některé mužento nenapadne.

Tebe ano. Tys vstoupil.

A řekl že tvůj plán sice nevyšel,

Ale skoros tu kytku koupil.

Bylo zavřeno. Anebo možná

Ses začal i trochu bát

Jak se nám to někdy stává,

Že nebudu o kytku stát.

Usmála jsem se a objala tě.

Teď už se jen usmívám

Ale tu kytku, kterou mi málem dal

Pořád tu ještě mám

Počítám součky na podlaze žalární (scénické čtení)

No, mělo jsem na krajíčku.

Hustý.

Hrozně se mi líbilo že, to bylo vážný téma, ale že to na nás nehodili, byla to spíš taková terapie.

Já jsem nikdy žádné pořádné scénické čtení neviděl, ale mně se to hrozně moc líbilo obrazově. Chyběla tomu ale energie, nějaké hraní, nějaká jiskra, která by diváka udržela v pozoru.

Mně se to taky moc líbilo obrazově, ale bavilo mě si i občas zavřít oči a poslouchat jenom ten text. Občas to pro mě fungovalo i bez obrazu. Alan P.

Bylo to hrozně dojemný, moc hezký představení. Bylo to smutný, ale strašně skvěle zahráný. Fakt úžasný. Bylo to ještě lepší než v Solné věži. (Tam se odehrála premiéra, pozn. red.) Fakt se jim to moc povedlo. mladší Dismančata

Mně se to moc líbilo, já jsem v tom viděla obraz doby, ve které se to dělo. Přišlo mi to lidské, něžné a zároveň surové. Hezky to kontrastovalo. Tři slova: soustředěný, chytrý, předaný. Ester G.

Hrozně se mi líbilo že to bylo vážný téma, ale že to na nás nehodili, byla to spíš taková terapie.

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Je to naděje. Chtěli bychom diváka seznámit s osudem a hlavně poezií Jana Zahradníčka. Jeho život byl rozhodně těžký, ale v jeho poezii prosvítá pevná víra. Taky je důležité si připomínat, jaké věci se u nás za minulých režimů děly. Máte příležitost poslechnout si taky dopisy od různých autorů, třeba od Demla.

Kdybyste měli někomu v krátkosti popsat, kdo to byl Jan Zahradníček, co byste řekli?

Soubor: Já bych ho popsal jako hluboce věřícího, ale úplně normálního člověka, který byl nesmyslně velkou část svého života vězněn kvůli veršům, které psal a nenechal si to zakázat režimem.

Pracovali jste se skládačkami z papíru. Proč jste si vybrali tento umělecký prostředek?

Soubor: Máme rádi, když se věci na jevišti proměňují. Zvláště když je představení

statické, baví mě, že se něco malého děje. Papír mi připadá jako praktický prostředek. A pak máte představu spisovatele, jak sedí za oknem, venku fouká vítr, zpívají ptáci a občas mu vítr trochu zamíchá papíry na stole.

Když jsem viděl, jak do diváků házíte vlašťovku, tak mě napadlo, jestli jste se trefili na nějaké repríze někomu do oka?

Soubor: Do oka ne, ale do obličejů už se nám to podařilo.

Pokud by vás taky na devět let zavřeli do vězení, co byste dělali?

Soubor: Jak znám Františka, tak by určitě dělal kliky a psal básně. V tomhle pořadí. A já tolik přes kliky nejsem, ale u nějaké formy umění bych zůstal. Doufal bych a smál se. / Já si myslím, že bych kromě kliků hodně zahořkl. / Já bych malovala po zdech a modlila se. / Těžko si to představit, něco tak hrozného. Byla bych asi hrozně sama a měla bych hrozně moc času přemýšlet o věcech, kte-

ré jsem udělala, věcech, které jsem neudělala a hrozně moc bych přemýšlela, až bych se z toho trochu zbláznila.

Jaký byl první text, na kterém jste pracovali?

Soubor: Můj první text, na kterém jsem pracoval, byl výňatek z povídky Bohumila Hrabala, Prokopnutý buben. Když jsem ho dělal, vůbec jsem neměl tušení o čem je. / Já jsem měla text o nějaké krávkě, o telátkách a... nebyl to Aškenazy? Byl to Aškenazy. / Moje první recitační báseň se jmenovala Kořata a napsal ji Ivan Binar. Bylo mi pět / Já jsem pracoval na básni od Jiřího Koláře. Bylo to o párčích. Víc si nepamatuju.

Vojta

recenze

Ve čtvrtek odpoledne jsme na jevišti Městského divadla viděli scénické čtení složené z básní autora Jana Aloise Zahradníčka, z dopisů jeho přátel básníků, jako je František Hrubín, Jakub Deml a dalších osob, doplněné faktografickými zprávami ze Zahradníčkova pohnutého života. Autorkou dramaturgie je Luisa Marie Marešová, režii inscenace tvořila autorka scénáře společně se souborem ASistenti Praha.

Viděli jsme inscenaci, která přistupuje k postavě básníka Zahradníčka s obdivem k jeho vnitřní síle ustát si svou víru a přesvědčení navzdory hrůzným událostem, které jeho život provázely, a s pokorou k výši jeho ducha.

Inscenátoři zvolili jako výchozí rámeček formu scénického čtení, což považuji za skvělý tah, takže forma jim totiž pomáhá držet si od ztvárněných postav odstup a neskouzávat tak k přílišné zatěžkanosti sdělovaného. Zároveň je jejich sdělení srozumitelné, věcné a uvěřitelné.

Můžeme polemizovat o tom, že ve výběru událostí ze Zahradníčkova života absentuje explicitní sdělení, proč byl vlastně uvězněn, tedy že z celého obrazu jaksi vypadává to gro, čímž je jeho katolická a protirežimní poezie.

Mně osobně výběr událostí, který inscenátoři zvolili, přijde relevantní. Inscenace mi tím možná víc přiblížila Jana Zahradníčka jako člověka než jako básníka. I díky upřímným dopisům od jeho přátel se mi zobrazil opravdový člověk z masa a kostí, ne jen literární postava, kterou vzdáleně znám z historie.

Zvolené režijní prostředky navíc jednoduchými znaky dokreslovaly obsah Zahradníčkovy poezie i celého jeho příběhu a neskouzávaly k ilustrativnosti situací, ať už se bavíme o jednoduché a čisté scénografii, prostých kostýmech nebo citlivě zvolených hudebních vstupech. Viděla jsem silnou kompaktní inscenaci, která se mě hluboce dotkla a za to jsem velmi ráda.

Napsala Petra Němečková

ROZBOR *divadla poezie*

Renata Vordová přivítala účastníky na třetí debatě letošního Wolkráče a ubezpečila, že porota pořád žije a je plná energie. Znovu také představila jednotlivé porotce, přičemž ji Ivo Kristián Kubák tituloval předsedkyní poroty.

Název představení **Backpfeifengesicht** souboru **Čistírna** odkazuje na německé značení pro "ksicht na facku". Otázka poroty vyzývala diváky, aby se zamysleli, co za témata vlastně viděli, protože porota nemá jasnou odpověď. Po sále se rozhostilo ticho, dokud první odvážlivec nezvedl ruku. Tušil prý, že tam téma je, ale nemohl přijít na to jaké. Diváci také přemítali, že by se mohlo jednat o vnitřní, intimní pocity herců. Kubáka zajímalo, komu ty pocity patří a jestli měli dějovost? Jeden z diváků vnímal ze začátku příběh o tom, jak na sebe žena musí brát spoustu rolí a úkolů, které jí ale brzdí v seberealizaci. Jiný divák tam viděl spíše obecně lidské téma, protože mezi herci byl jeden chlapec. Porozumění znesnadňovala příliš hlasitá hudba. Stanislav Nemrava by ocenil, kdyby měl přesnou anotaci, aby věděl, na co se dívá. Fáč létající po zemi mu byl trnem v oku.

Emílie Zámečnickové přišlo na škodu, že výbor ze sbírek básní zná, a to dokonce i skrze inscenování. Přesto ve zhlédnutém představení téma básní nepoznávala. Musela si tedy odpárat znalost textů a zamyslet se nad tím, co viděla. Zaznamenala niterné, více vnitřní než vnější pohrávání si s otázkou, co máme s těmi chlapy vlastně dělat. Herci sdělovali převážně pohybem, který ale básně nepojmenovávaly, a tak byla zmatená. Rozhodla se, že nebude hledat jednotlivé texty a nechá se

pohybem unášet. Všechny herečky označila za krásné a pohybově nadané, některé i hlasově. Přesto k ní doletělo pouze mlhavo. A tak, ač souboru hrozně fandila, nenaplnila se jí očekávání. Ty básně ji nadchly, protože vypovídají o problematických vztazích s chlapy, ale jsou také velmi vtipné. V inscenaci vynikl pouze vtip s vývrtkou. "Ty chlape sedíš na banánech a nevšimneš si, že sedíš na banánech," zanotovala. Je v tom prý ukryta esence básní. Muži nás občas štvou, ale nemůžeme bez nich žít. V knize je ústřední téma smíření se s tímto nastavením.

Ivo Kristián Kubák se omluvil, že jménem poroty mluví o dramaturgii, ačkoliv na DAMU z ní míval čtyřky. Upřesnil tedy, že autorka je žijící spisovatelka, vydala 5 básnických sbírek pro dospělé a byla pasovaná na rytířku. Pochází tedy z Velké Británie. Název představení neodpovídá názvu sbírky. Ta se jmenuje *Zatracený chlapi* a zachycuje zkušenosti básničky s muži. Byl tedy informovaný, ale snažil se na inscenaci dívat modelem "blbýho diváka". Viděl příběh dívky, která je bezhlavě zamilovaná do básníka, ale ten má partnerku a žije na druhém konci města. Partnerka je s ním nešťastná a hlavní postava je taky, protože muž asi ani neví, jak moc ho zbožňuje. On jí poté definitivně opustil a ona je tak zhroucená, že si prohlíží fotoalbum a mluví k fotografii svého zesnulého otce. Tento myšlenkový pochod mu potvrdil a doplnil scénář, který si po zhlédnutí přečetl. Zajímalo ho, zda mezi diváky nesedí někdo, kdo se zabývá scénickým tancem nebo pohybovým divadlem. Protože ne, rozhodl se sdělit pouze svůj názor na něj. Podle něj funguje v mnohem náročnější obrazovosti a

vnímáme ho tak v jiné části mozku skrze vizuál. Je potřeba pracovat v akcentech, aby to nebyla skrumáž, kde se mixují činnosti. To se stalo u tohoto představení, protože nic nevycházelo ven. Pro divákka mohlo být náročné, že musel pořád střídat hemisféry.

Petra Němečková četla v inscenaci zpověď obecné dívky. Na jevišti se dělo moc věcí najednou, které si neuměla zařadit. Soubor využíval všech možných prostředků, ale byl to takový mišmaš, že divák nemohl vědět, co si z toho má vzít. Hudba byla moc nahlas a pohyb moc abstraktní. Neměl žádnou gradaci a inklinoval k jednoduše. Zaznamenala pokus o systém, ale ten nefungoval. Představení pro ni zůstalo na obecné rovině a tolik ji nevtáhlo. Text byl jen takovými výkřiky. Vývrtka měla dobrý náběh, ale hned vyšuměla a byla škoda, že se s ní dál nepracovalo. Chybělo jí tam vystavení situací a reakce na ně. Ocenila soubor za hledání vlastního způsobu, jak se na text dívat.

Akram Georgi vůbec nerozuměl ani textu, ani pohybu. Jednak hudba hrála moc nahlas a herci na sebe nereagovali. Rozuměl sdělení spíše náhodou. Vazbu textů obtížně hledal a nacházel jen v jednotlivostech. Přišlo mu, že se nechali textem inspirovat k pohybu, podle kterého udělali pohybový princip. Tím se znovu inspirovali a našli hudbu, do které to šlo zabalit. Text pro něj byl zbytečný, zdržoval pohybové sekvence a neměl vazbu na hraní. Jediné téma, co četl je, že ženy pořád jen dřou a pinoží se.

Lektorka souboru texty nabídla asi před rokem a překvapilo ji, že jim

přišly smutný. Přitom ona v nich viděla nadhled a legraci. Započali cestu pohybovými improvizacemi, kreslili si vlastní mapy zkušeností nejen s muži a postupně vše skládali do scénické mozaiky. Vycházeli z pocitu, který cítili. Hudba rozhodně neměla být tak nahlas, jednalo se o komplikace s technikou. Kubák na závěr položil souboru otázku, zda pro ně při performaci byl nejdůležitější pohyb, slovo nebo sdělení? Za soubor promluvila jedna z hereček, která v tom nevidí hierarchii, chce ztvárnit vše stejnoměrně. Kubák se ještě doptal, zda si myslí, že se to ve výkonu projevilo. Dívka toho názoru je.

Dále jsme viděli scénické čtení **Počítám součky na podlaze žalářní** od souboru **ASistenti**. Porotci chtěli vědět, co se diváci díky inscenaci dozvěděli o Janu Zahradníčkovi. Stanislav Nemrava vzpomínal na velice silné představení Zemřel od Jana Nebeského, které bylo k shlédnutí na jednom z minulých Wolkráků. Přiznal, že to letošní mu o autorovi odhalilo daleko víc. Podle Ester Gracerové se v textech se odráží v Zahradníčkův život, a tak nemusí ani číst životopis, protože teď ví, co v době psaní daných textů prožíval. Cítila velkou pokoru souboru. Překvapili ji také souvislosti mezi jednotlivými autory. Nadchl ji také hudební doprovod produkovaný trubkou a příčnou flétnou. Dalšímu divákovi by encyklopedická data nepřinesla nic, co by už většina veřejnosti nevěděla. Společně s Ester věří, že cílem souboru bylo předat publiku Zahradníčkovu vnitřní sílu přijímat všechny rány osudu.

P.N. se ze sbírky básní, dopisů s přáteli a úředních spisů snažila poskládat odpověď na otázku, pro koho je představení určeno. Mohlo by se jednat o edukativní pásmo pro mladší publikum, pro které je to první seznámení s autorem. V tom případě, by dramaturgie

byla zapeklitá, protože chybělo explicitní vyjádření toho, proč byl uvězněn. Chyběly informace, že patřil mezi největší představitele křesťanské a protirežimní poezie. Není to tedy kompletní portrét Zahradníčka. Nevadilo jí to, protože ji inscenace i tak zasáhla. Ocenila minimalistické režijní prostředky, které nebyly pouze ilustrativní a skutečně diváky provázely. Přiznala se, že byla dojatá k slzám. Hlavní představitel i zbylí herci se s textem porvali se ctí. Scénické čtení jí přišlo jako vhodný prvek. Díky věcnému odstupu představení nesklouzlo k úmoru a těžkosti. Ve výsledku byla moc spokojená.

A.G. byl také velice spokojen. Objevil konzistentní systém znaků se srozumitelným slovníkem. K předání divákům došlo jednoduchým způsobem. U herců ocenil zdrženlivost, nesnažili se překročit věcnost textu. Scénické čtení mu přišlo jako funkční znak. Celkově byl tvarem uspokojen, takže nemusel přemýšlet nad problematickými věcmi, jako bylo hlubší čtení dramaturgie.

Na **E.Z.** Zahradníčkův život vždy udělá dojem, ale měla strach, že ji to zase zasáhne až moc. Interpretace se jí sice dotkla, ale ne krvavě. To, co cítila, byla něha. Zajímalo ji, co vybrali za texty a názor, který předávali. Představitel Zahradníčka mohl být v počátku výraznější. Jinak odstup fungoval.

I.K.K. se se zbytkem poroty neshodl. Přijde mu těžké vybrat si scénický portrét umělce. Vzpomínal na Františka Bíbla hraného před lety na WP nebo inscenaci o Jakubu Demlovi - Poklekni před duší v režii Martina Františáka. Před autorem portrétu stojí tři cesty, jak do něj vstoupit. Dílo, autor, vliv na společnost. Tyto prvky se dají vhodně prokombinovat nebo jít striktně jen po jednom. V tomto představení to bylo od všeho trochu. Bohužel na tak krátkém

tvaru vytrousili katolickou lyriku. Nejedná se jen o básně, katolická lyrika byla klíčová pro jeho život. Dílo Znamení moci ho přivedlo do vězení. Přišlo mu to trochu jako soubor encyklopedicky stučných hesel a z nich trčela smrt dcer poněkud bulvárně. Svatba, zatčení, smrt dcer, návrat z vězení, smrt. Narozdíl od Georgi se nedokázal vyznat ve významech prostředků. Všichni jistě pochopili skládání petunie, o kterých se v textu mluvilo. Ale proč byly čtyři květináče a proč na konci svítí, nerozklíčoval. Věšení textů po jevišti mu přišlo až banální. Nesouhlasí, že jde o výpověď z odstupu. Podle něj se herci do rolí vtělovali. Celkově inscenaci nebyl schopen překonat a překousnout. Chápe kolegy, ale nesouhlasí s nimi.

Soubor byl rád za rozporuplné názory. Dramatizátorka inscenaci dělala hlavně pro sebe. Viděla před lety představení o Zahradníčkovi na WP, ale jediné, co si pamatuje je, že herečka měla speciální šaty a vařila polévku. Zamílovala si ji. Texty poskládala poté, co měla za sebou zimní semestr. Původně neměla záměr vytvářet představení, ale má kolem sebe úžasné lidi, kteří básně také znají. Vůči autorovi cítí hlavně obdiv, protože prožil neskutečné věci. Z básní je cítit, že je mužný a pevný. Přijímá, co Bůh dává. Bála se tam dát více křesťanské lyriky. Už tak jí to přišlo angažované. Doufali, že křesťanská tematika je protkaná celým představením. Edukací si nejsou jistí. Chtěli tam mít více ucelených básní než zásadních životních milníků. Původně hráli pouze pro přátele v kostelní věži. V krajském kole hráli výrazně poctivější scénické čtení, ale bylo jim řečeno, že je to škoda.

Dari

VAŠE POPRVÉ

Historické foto, na lodičce za odměnu

Obrázek se vztahuje k mé herecké kariéře. Snímek vyfotila svojí Flexaretou moje maminka, která mě za odměnu za různé drobné úspěchy brávala v Praze na Žofíně na lodičku. V tomto případě je to odměna za první místo na celonárodní přehlídce dětské recitace ve Svitavách, bylo mi, tuším, devět, takže by to měl být rok 1972. V porotě tam seděl mimo jiné pan Miloslav Disman, a přestože jsem byl na standardní přijímací zkoušky do Dismanova rozhlasového dětského souboru už „přestarlý“, doporučil mě k přijetí. Jeho jsem už jako souborového vedoucího nezažil, ale dismančetem jsem se stal a jsem jím vlastně dodnes.

Akram Georgi

Někdy v roce 1980 jsem hvězdila coby princezna, pak strašila jako čarodějnice, v královéhradeckém divadle pro děti, v Rozmarýnku. Chtěla jsem už nestrašit a tudíž jsem napsala svůj první divadelní scénář, a to rovnou k divadlu poezie od Belly Achmadulinové Můj rodokmen. Ukecala jsem několik kolegů, sama se obsadila do hlavní postavy Belly, myslím, že jsem to fakt na prvotinu i skvěle zrežirovala... Ale ouvej, zprvu vzhledem k sovětské autorce nebylo námitek, ale pak se Bella stala podezřelou a mě nutili zpět do čarodějnic. Tak jsem si založila divadlo podle svých představ, Divadlo do kapsy, ze kterého vzešla řada divadelních osobností... ale to už je jiná kapitola.

Emilka Zámečníková

KDYBYCH MOHLA DĚLAT COKOLIV.

(květen 1978)

Člověk by měl být se svých přátel skromný, ale kdybych mohla opravdu odolat, co bych chtěla, co by mi bavilo a udělalo mi velkou radost, bylo by to právě zahrát si někdy hokej v uloku s Ivanem Klánkou, kapitanem československého reprezentativního mužstva, studium ulouku a kapitanem proslulého oddílu Chemických závodů Kladna.

Jen mi představte první zápas! Měly paniny napít hlavního meze obecním, a to he nastupují na led hokejisti ČHŽ Kladna a mezi nimi JH! Každá máj první zápas. Všichni jsou zvědaví na novou dvojici, podotýkám dobu zbranou dvojici! Ivan Klánka, Apolna Veldora.

Zápas začal. K puklu se dostává Ivan přijíždí na druhou stranu klauze a nahrává mi od modré čáry před soupeřou branou a já z forhendu státnu svůj první (a poslední) gól. Všichni mi obviňují, klidně tváří. Přijedím na obřadní ku, kde se mi všichni gratulují. A potomadě moji exhibice přimela úspěch v podobě golu hned na začátku utkání, pomla klauze na klauze místo moze Ivanova stálého spolupráce. Hokejista který uměl udržet, abych si zahrála. V tomto zápase padlo ještě pět branek, ale žádná mě nepotímla jako ta moji. Kved po zápase mi nastříkali klexici republiku a ptali se jak se mi brálo, jak jsem se utíla a podobu. Moc mi to potímla ale úspěšněji jsem byla, když mi předel k mí hokejové přiměni gratuloval - sám Ivan!

Všim si ohle mi přátel je poslední nu. Ale také všim si mě se zápa a muři i když to muři byl první počka zahrát si hokej. Bez měni by člověk nepotročil v životě ani oproti del.

Apolna Kačmarčíková (13 let)

Josef Kačmarčík (7,5 roku)

Dítě tedy prosí Ježíška:
„Přines mi nějakého voříška.“
A už se těší na pejska,
jak si na něho zapíská.

Za pár dní září stromeček,
pod ním se batolí raneček.
Dítě volá: „Jéje, jéje
raneček mě oblizuje!“

Za měsíc však, ale běda,
pejsek již je bez oběda,
bez večeře, bez zábavy,
dítě jiné věci baví.

Pejsek je teď pořád sám,
a já, myslím, pravdu mám,
že už brzy půjde z domu,
nevrátí se nikdy domů.

Únor ke konci se chýlí,
k parku kdosi rychle pílí.
Něco schová do křoví,
co to je, to nikdo neví.

(zde kus sběratelům v redakci schází)

„Pane nebo paničko,
slíbili jste mi mlíčko!
Místo toho jsem tu sám,
a veliký strach já mám.“

Pejsek z křoví vylézá,
a jen tmu tu nalézá.
Bloudí, bloudí, jenom bloudí,

smutek v srdci se mu vloudí.
Z tmy se náhle vynoří,
dva, co spolu hovoří:
„Tak jsem toho lumpa chyt,
včera jsem byl přece fit.“

Pejsek kouká vyjukaně,
štěkne rychle přímo na ně:
„Pomozte mi dobří lidé,
nebo ze mě kost je zbyde.“
Policisté jsou ti dva,
Městská policie - Ostrava.
Chytnou pejska do sítě:
„A co teď s ním, prosím tě?“

„Zavřeme ho pro potulku?“
„Ne, odvezem ho do útulku.
V Třebovicích jeden je,
je to jeho naděje.“

Pejsek tady trošku přibral,
kamarády si tu vybral,
spolu s pejsky si tu hoví,
co mu chybí, to nám poví:

„Stýská se mi po dětech,
teď mám jenom samý pech.
Chtěl bych s nimi skotačit,
dát jim najevo svůj cit.“

Neboj se náš pejsku milý,
počkej ještě malou chvíli,
piškotky i přivezeme,
páníčka ti nalezneme.

Dramatický kroužek DRAK, složený z dětí školní družiny při 28. ZŠ v Plzni, vystoupil již druhým rokem na Boleveckých slavnostech. Tentokrát předvedli veselou pohádku o princezně Máně, která se vydá do pekla osvobodit Honzu. I přes deštivé počasí se přišlo podívat dost diváků a děti s „Nezbednou pohádkou“ měly opět velký úspěch.

Text a foto: Gabriela Červená-Bultasová

Kdo to poprvé přijel na WP a poprvé vyhrál?

V almanachu je u 27. ročníku WP, který se konal 13.- 17.června 1984 uvedeno:

II.KAT.

1. Renáta Novotná, Josef Kainar: Koleda, Jiří Wolker: Balada o jedné zemi

Znáš odpověď? Pozvi ji na něco nebo se na ni hezky usměj...

Pozn.redakce - v této době interpreti vybírali jeden volný text (přípustný v dané době) a druhý od Jiřího Wolky nebo od autorů předem daných propozicemi.

CO TAKHLE DALŠÍ MOŽNÉ POPRVÉ?

**Uzávěrka přihlášek:
19. 9. 2025**

Propozice a přihlášky naleznete
na adrese www.kzvalmez.cz

Po prostějovské prérii se potulují dva zločinci. Bývali dobrými moderátory, ale pak spáchali ten nejhorší hřích. (Před rokem pohřbili Wolкера Texas Rangera.) Místní sheriff na ně vypsál vysokou odměnu.

Poznávacím znamením prvního jsou sytě rudé lodičky, druhý je nenápadný a žije v jeho stínu. Mějte se před nimi na pozoru. A nasad'te klobouky, kovbojové. V sobotu večer se rozhodne o osudu naší osady.

Tóny kytary zazněly a rázem se zaplnila taneční plocha množstvím mladých účastníků festivalu. Následovalo dunění cajonu a basy a boky všech se rozevlály do rytmu pop-rockových songů kapely **Acoustic Sphere**. Lidé stáli v kruhu, objímali se a zpívali z plných plic. Čtvrteční večer u Kotěry na zahrádce by šel popsat i pouhými pár slovy: jsme tu všichni společně.

NÁPRAVNÍK

Má dvě ruce,
jedna se plete druhé do díla,
co si jedna podá, druhá hned obrátí,
co jedna zahodí, druhá zvedne.
Utrhne tedy jednu z nich
a dělá všechno jen s jednou.
Mnohé dělá, ale mnohé už nedělá.
Co si jedna podá, je podáno,
co si jedna neobráť, zůstane tak.
Co jedna zahodí, zasypou věky.
Chodí sice pak nějaký čas od krejčího ke krejčímu,
ale utrženou ruku mu už nikdo nepříšije.

M. Nápravník
Básně, návěstí a pohyby

Nejdřív se rozpočítají a prvý dostane babu.
Má babu, chytá druhého, nemůže ho chytit
a chytá třetího.
Nemůže chytit ani toho.
Natáhne moldánky, mávne rukou, přestane si hrát
a vleze si pod peřinu.
Jenomže baba si tam vleze s ním.

M. Nápravník
Básně, návěstí a pohyby

otázka dne

Jaký byl první text, na kterém jste pracovali?

Talentovky do ZUŠky jsem dělala s Princeznička na bále poztrácela korále. (Iva L.) / V jedenácti jsem měla Labutí žal od Agnijy Bartové (Jana M.) / Koncert v pekle od Jiřího Žáčka (Gábina Z.S.) / Na střední škole byla moje oblíbená báseň O Fučíkovi od Pavla Kohouta (Jiřinka L.) / Ve třech letech jsem myslím recitoval něco o veverce v Českém ráji, ale nejsem si vůbec jistý (Aleš V.) / Bylo to loutkový, byly to pohádky, myslím si, že to byla Červená Karkulka. (Věrka M.) / Víím, že jsem recitovala Štěně od Sergeje Michalkova, bylo to na Puškinově památníku a bylo mi asi sedm let. Bylo to hrozně stresující, protože jsem vůbec netušila, která bije. (Lada B.) / Název si nevzpomenu, ale byla to básnička o žácích ve třídě, kteří se každý jmenují příjmením nějakým způsobem, který nevyhovuje tomu, jak se ve skutečnosti chovají. Vědomý zážitek z toho, jak jsem to recitovala, ale nemám. (Sofie Anna J.) / Myslím, že se to jmenovalo O Obrech, myslím, že to bylo od Žáčka, ale nejsem si úplně jistá, moc si to nepamatuju. Pamatuju si i první představení, z toho mám i fotku z novin, tam je o tom všechno napsané. Byla to Pohádka o princezně Máně. Hrála jsem čerta. (Kačka B.) (Foto: Vaše poprvé, pozn. red.) / Josef Kainar: Český sen. To jsem říkala jako asi čtrnáctiletá, patnáctiletá. A předtím jsem říkala od Čarka Maličkou. (Báseň se jmenuje Děťátko spí, nicméně jistá Maličká je skutečně jejím ústředním tématem. Jako důkaz respondentka celou báseň z paměti zarecitovala, pozn. red.) Bylo mi osm, nebo tak nějak. (Ema Z.) / Myslím, že to byl Tančící Sokrates od polského básníka Juliana Tuwima. Bylo to v roce 2008, myslím, a to bylo poprvé, co jsem tady byl. (Vítka A.)

poskládala Alice

Na přání Standy Nemravy zveřejňujeme:

27a53 – ZUŠ Uh.Hradiště - **NEZVAL** - dokument o otci a synovi. Scénář a režie Stanislav Nemrava a soubor, zdroje: Krystyna Wanatowiczová - Nezval: Básník a jeho syn + dostupné materiály z literatury a internetu. Básně a povídky – Vítězslav Nezval, Robert Nezval, Martin C. Putna.

RedakceWP

- sledujte nás na instagramu
- máte něco na srdci - přijďte za námi nebo nám napište na redakcewp@gmail.com

Redakce Wolkrova Prostějova 2025

Lenka Čurdová, Alice Knoblochová, Darina Strnadová, Klára Lubinová, Vojtěch Vacke,

sazba: Klára Tondlová, foto: Marek Gerhard

Vydává NIPOS ARTAMA

neprošlo jazykovou korekturou